

WEIGERING VAN ZORG: BEGRIJPEN, ONDERHANDELEN EN RESPECTEREN — EEN ZACHTE EN ETHISCHE BENADERING

Een opleiding voor professionals die ouderen begeleiden in alle soorten instellingen en diensten

Van weigering naar dialoog: technieken voor respectvolle en ethische zorg

Duur : 4 uur	Modules : 4 modules
Lessen : 16 lessen	Doelgroep : Zorgprofessionals die ouderen begeleiden
Formaat : 100 % online, asynchroon	Aanbieder : N° 11757351875
Certificering : Qualiopi	Tarief : Op aanvraag

www.dynseo.com/nos-formations | contact@dynseo.com | 09 66 93 84 22

Opleidingsbeschrijving

Deze 4 uur durende training is gericht op professionals die ouderen begeleiden in verpleegtehuis, thuiszorg of dagopvang. U leert de verschillende redenen begrijpen die een oudere kunnen doen besluiten zorg te weigeren, een houding aan te nemen die respectvol is voor hun autonomie terwijl de veiligheid gewaarborgd blijft, en technieken voor communicatie en zachte onderhandeling te beheersen. De training behandelt ook het juridische kader van zorgweigering, het omgaan met complexe situaties zoals cognitieve stoornissen en het levenseinde, evenals de ondersteuning van het team in het omgaan met deze ingrijpende situaties. Aan het einde van de training zal elke deelnemer in staat zijn om een weigering om te zetten in een dialoog en ethisch aanvaardbare oplossingen te vinden.

Module-overzicht

MODULE 1	Begrijpen van de weigering van zorg — oorzaken, betekenissen en recht	4 lessen
MODULE 2	De zorgzame houding tegenover weigering	4 lessen
MODULE 3	Technieken voor communicatie en zachte onderhandeling	4 lessen
MODULE 4	Complexe situaties, teamwork en preventie	4 lessen

Leerdoelen

Leerdoelen

- De verschillende oorzaken van zorgweigering identificeren en begrijpen
- Het juridische kader van het recht op weigering en de verplichtingen van de zorgverlener kennen
- Een respectvolle houding ontwikkelen die autonomie waarborgt zonder de veiligheid te verwaarlozen
- Communicatie- en onderhandelings technieken beheersen die zijn aangepast aan weigering
- Complexe situaties beheren zoals cognitieve stoornissen en weigering aan het levenseinde
- Het team ondersteunen en een gedeelde cultuur rond weigering van zorg opbouwen

Algemene informatie

Duur	4 uur
Doelgroep	Professionals die ouderen begeleiden in verpleegtehuis, thuiszorg en dagopvang
Voorwaarden	Geen, training toegankelijk voor alle volwassenen
Tarief	Sur devis - TVA non applicable (article 261-4-4° du CGI)
Certificering	Qualiopi - Attestation de fin de formation
Organisatie	DYNSEO - N° de déclaration d'activité : 11757351875

Les 1 - De weigering van zorg, wat is het echt?

- Definitie: elke expliciete of impliciete weigering van aangeboden zorg
- De verschillende vormen: verbale weigering, omleiding, passiviteit, agressiviteit, vlucht
- Weigering als communicatie: achter elke weigering een boodschap om te ontcijferen
- De frequentie van het fenomeen in het zorgend dagelijks leven

Les 2 - De oorzaken van de weigering van zorg

- Fysieke oorzaken: pijn, ongemak, vermoeidheid, bijwerkingen
- Psychologische oorzaken: angst, depressie, gevoel van verlies van controle
- Relatieve oorzaken: gebrek aan vertrouwen, slechte eerdere ervaring
- Cognitieve oorzaken: onbegrip, desoriëntatie, herkenningsstoornis

Les 3 - Het wettelijke kader — recht op weigering en verplichtingen van de zorgverlener

- Het fundamentele recht om zorg te weigeren: wet van 4 maart 2002 en wet Leonetti-Claeys
- De vrije en geïnformeerde toestemming: geldigheidsvoorwaarden en beperkingen
- Wat de zorgverlener niet mag doen: dwingen, verplichten, bedriegen
- De weigering van vitale zorg: procedure, actoren, traceerbaarheid

Les 4 - Weigering van zorg bij personen met cognitieve stoornissen

- Wanneer de persoon niet langer geïnformeerd kan instemmen: wie beslist
- De rol van de vertrouwenspersoon en de wettelijke voogd
- Het begrip 'relatieve instemming': het zoeken naar instemming zonder formele toestemming
- De voorafgaande richtlijnen: hoe deze in overweging te nemen

Les 1 - Niet het afwijzen ervaren als een persoonlijke mislukking

- De weigering als uitdrukking van autonomie, niet als afwijzing van de zorgverlener
- Eigen emotionele reacties identificeren: frustratie, schuldgevoel, machteloosheid
- Het verschil tussen zorgen en controleren begrijpen
- Een houding van nieuwsgierigheid ontwikkelen in plaats van aandringen

Les 2 - Actieve luistervaardigheid als eerste hulpmiddel

- Stoppen, het materiaal neerleggen, op het niveau van de persoon zitten
- De persoon laten uitspreken zonder te onderbreken of de zorg te rechtvaardigen
- Herformuleren om te laten zien dat we het begrepen hebben
- De emotie valideren voordat we de dialoog hervatten

Les 3 - Respecteer de weigering terwijl de veiligheid gewaarborgd blijft

- De regel van de '3 weigeringen': niet verder aandringen, later terugkomen
- Wat we kunnen doen ondanks de weigering: aanwezigheid, toezicht, gedeeltelijke zorg
- Documenteer de weigering: wat te noteren, hoe te formuleren, waarom essentieel
- Informeer het team en de arts wanneer de weigering medisch wordt

Les 4 - Omgaan met emoties bij herhaalde afwijzingen

- De zorgverlener uitgeput door chronische weigeringen: deze vermoeidheid herkennen
- De schadelijke verdedigingsmechanismen: banalisering, doordrukken, vermijden
- De interne bronnen: supervisie, praktijkanalyse, ondersteuning tussen collega's
- Het recht van de zorgverlener om grenzen te stellen aan de zorgrelatie

Les 1 - Herschrijf het zorgvoorstel

- Verander de woorden: 'zorg' wordt 'comfort', 'toilet' wordt 'zich opruimen'
- Bied alternatieven aan: verander het tijdstip, de locatie, de referentieverzorger

- Deel de zorg op: bied slechts een deel aan om het vertrouwen te herstellen
- Gebruik humor met beleid: ontspan de spanning zonder te bagatelliseren

Les 2 - Steunen op de relatie en de voorkeuren van de persoon

- De levensgeschiedenis mobiliseren: gewoonten, waarden en referentiepunten kennen
- De referentieverpleegkundige als hefboom: vertrouwde persoon als sleutel
- Persoonlijke rituelen als steunpunten: muziek, geur, geruststellende volgorde
- De aanwezigheid van de familie als bemiddelaar: wanneer en hoe te betrekken

Les 3 - De Montessori-aanpak en de technieken voortkomend uit persoonsgerichte zorg

- De Montessori-benadering: autonomie, waardigheid, behouden vaardigheden
- De validatie (Naomi Feil): binnenkomen in de emotionele realiteit van de persoon
- De humanitude (Gineste-Marescotti): kijken, spreken, aanraken en verticaliteit
- De Positive Care Approach: waarderen wat geaccepteerd wordt

Les 4 - Wanneer de zorg dringend is en de weigering aanhoudt

- De notie van vitale urgentie: wanneer kan men een weigering negeren
- Het besluitvormingsprotocol in noodgevallen: arts, familie, traceerbaarheid
- De noodsedatie in gevallen van extreme nood: wettelijke en ethische kaders
- Zorg voor het team na gedwongen zorg: de noodzaak van debriefing

MODULE 4

Complexe situaties, teamwork en preventie

4 lessen

Les 1 - De meest voorkomende situaties van weigering en hoe deze aan te pakken

- Weigering van de toiletgang: de meest voorkomende oorzaken en oplossingen
- Weigering van medicatie: alternatieve toedieningstechnieken en farmaceutische vormen
- Weigering om te eten: onderscheid tussen depressie, dysfagie en bewuste weigering
- Weigering om op te staan of te lopen: pijn, angst, ontmoediging identificeren

Les 2 - De weigering van zorg aan het einde van het leven — een bijzondere dimensie

- De weigering als uiting van een wens om te sterven: begrijpen zonder ontkennen
- Het onderscheiden van vraag om sedatie, voedingsweigering en vraag om euthanasie
- De palliatieve begeleiding als antwoord: niet meer behandelen maar nooit opgeven
- De rol van het mobiele team voor palliatieve zorg bij complexe weigeringen

Les 3 - De DYNSEO-tools om angst te verminderen en vertrouwen te herwinnen

- MIJN WOORDENBOEK: communiceren van weigering en behoeften op een andere manier
- EDITH: zachte stimulatiesessies om angst te verminderen en vertrouwen te recreëren
- E-HERINNERINGEN: positieve herinneringen gebruiken om de sfeer te ontspannen
- Muziek en sensorische aanwijzingen als voorbereiding op moeilijke zorg

Les 4 - Een cultuur van de instelling opbouwen rond de weigering van zorg

- De hele equipe opleiden tot een gemeenschappelijke houding tegenover weigering
- Een gedeeld protocol creëren: wat te doen, wie te waarschuwen, hoe te registreren
- De vergaderingen voor praktijkanalyse rond complexe weigeringen organiseren
- Regelmatig de kwaliteit evalueren: tevredenheid van bewoners, welzijnsindicatoren

Lesmethoden

- Training volledig online, toegankelijk 24/7 vanaf elk apparaat
- Interactieve video's, praktische casestudies en downloadbare fiches
- Zelfstandige en flexibele voortgang, aangepast aan uw schema
- Regelmatige evaluaties om de verworven kennis te consolideren
- Toegang tot de DYNSEO-tools (EDITH, MIJN WOORDENBOEK, E-HERINNERINGEN) voor praktische toepassingen
- Gecertificeerd Qualiopi — attestatie van voltooiing aan het einde van de training